Stadskerk Nijmegen (OCP), 21 november 2021
Voorganger: Toine van den Hoogen, Nijmegen

[1e lezing: Sefanja 1,14-2,3] (Nieuwe Bijbelvertaling)
14 De grote dag van de HEER is nabij,
hij is nabij en komt zeer snel.
Hoor! De dag van de HEER!
Zelfs de dappersten schreeuwen het uit!
15 Die dag zal een dag zijn van razernij,
een dag van angst en benauwdheid,
een dag van rampspoed en onheil,
een dag van duisternis en donkerheid,
een dag van dreigende, donkere wolken,
16 een dag van hoorngeschal en krijgsgeschreeuw
tegen de vestingsteden en hun hoge torens.
17 Ik zal de mensen angst aanjagen,
ze zullen rondlopen als blinden,
want ze hebben tegen de HEER gezondigd.
Hun bloed wordt vergoten als was het maar stof,
hun vlees zal tot straatvuil vergaan.
18 Goud noch zilver kan hen redden
als de toorn van de HEER hen treft,
als het vuur van zijn woede de aarde verteert
en hij al haar bewoners een gruwelijk einde bereidt.
1 Kom tot jezelf en kom samen, schaamteloos volk, 2 voordat mijn besluit gestalte krijgt –
een dag verwaait als kaf –, voordat de brandende toorn van de HEER zich tegen je keert,
voordat de dag van de toorn van de HEER zich tegen je keert. 3 Zoek de HEER, allen in het
land die nederig zijn en naar zijn wetten leven, zoek rechtvaardigheid, zoek nederigheid:
misschien blijven jullie dan gespaard op de dag van de toorn van de HEER.

[Evangelie: Marcus 13, 14-27] (Nieuwe Bijbelvertaling)
14 Wanneer jullie de “verwoestende gruwel” zien staan waar hij niet hoort (lezer, begrijp dit
goed), dan moet iedereen in Judea de bergen in vluchten; 15 wie op het dak van zijn huis is
moet niet naar beneden gaan om nog iets uit zijn huis mee te nemen, 16 en wie op het land
is moet niet naar huis gaan om zijn mantel te halen. 17 Wat zal het rampzalig zijn voor de
vrouwen die in die tijd zwanger zijn of een kind aan de borst hebben! 18 Bid dat het niet in
de winter gebeurt, 19 want zulke verschrikkingen als er in die tijd zullen plaatsvinden, zijn er
sinds het begin van Gods schepping nooit geweest en zullen er ook nooit meer komen. 20 En
als de Heer die tijd niet had verkort, zou geen enkel mens worden gered; maar omwille van
de uitverkorenen, die hij tot de zijnen heeft gemaakt, heeft hij die tijd verkort. 21 Als iemand
dan tegen jullie zegt: “Kijk, dit is de messias,” of: “Daar is hij,” geloof het dan niet, 22 want er

zullen valse messiassen en valse profeten komen, die tekenen en wonderen zullen verrichten om Gods uitverkorenen zo mogelijk te misleiden. 23 Jullie moeten oppassen, ik heb het jullie allemaal van tevoren gezegd.
24 Maar in de dagen na de verschrikkingen zal de zon verduisterd worden en de maan geen licht meer geven, 25 de sterren zullen uit de hemel vallen en de hemelse machten zullen wankelen. 26 Dan zal men de Mensenzoon zien komen op de wolken, bekleed met grote macht en luister. 27 Dan zal hij de engelen eropuit sturen om zijn uitverkorenen uit de vier windstreken bijeen te brengen, van het uiteinde van de aarde tot het uiteinde van de hemel.

[overweging:]
Beste gemeente

Apokalyptische teksten hebben we gehoord, teksten over wat we vrezen, waarover we bezorgd zijn en teksten over waar we naar uitzien, over wat ons zal passeren. Met de openbaring/ onthulling van verborgen dingen (dat is wat apokalyptiek heet) laten de profeten ons het kerkelijk jaar vandaag besluiten. De onthullingen roepen ons op om het pad van de Heer te zoeken.

Sta je zelf wel eens stil bij wat je vreest, waarover je bezorgd bent? We hebben recent meegemaakt waarover het in Glasgow gaat, beter: waarover het in onze toekomst gaat. Vind je dat ver weg? Vaag? Of beklemt het je?

En sta je zelf wel eens stil bij waar je naar uitziet? Bij wat je hoop geeft wanneer we tot actie worden opgeroepen om de toekomst van onze aardbol, de enige planeet die we hebben, te redden?

Als je beelden ziet hoe deze planeet in de kosmos beweegt, ben je dan verrast en bezorgd over de vraag hoe het dit mooie en vriendelijke huis van ons allen vergaat? Heeft dat beeld voor jou een religieuze waarde? Zoals bijvoorbeeld paus Franciscus daartoe oproept? Of zie je alleen een interessant verschijnsel? Welke openbaring bevat voor jou onze planeet? En bid jij wel eens voor dit huis van ons allen?

Volg je in het nieuws wat over de toekomst van ons gezamenlijke huis naar voren komt, wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke en politieke vraagstukken, de impact die het klimaat op andere volken en hun leefgebieden heeft? En op ons?

En zouden de kerken bijvoorbeeld niet veel ‘groener’ moeten worden, bij alles wat ze doen en waarmee ze zichzelf willen karakteriseren? Hoort dat eigenlijk niet tot de oproep van deze apokalyptische teksten? En hoe groen ben ikzelf eigenlijk? Staat die vraag centraal wanneer ik kijk naar het beeld dat ik van mezelf heb?

Stel ik vragen over mijn toekomst en verwachtingen die direct en indirect op mijn toekomst in dit gezamenlijke huis van ons betrekking hebben? Als ik nadenk over de vraag wat ik wil gaan doen met mijn tijd en met mijn capaciteiten? Als ik nadenk over de vraag waar ik naartoe wil op vakantie? Als ik nadenk over de vraag waar en aan wie ik mijn stem in de politiek zal geven en welke politiek ik zal steunen?

Wat hoor je eigenlijk in de apokalyptische teksten die vandaag verkondigd worden? Hoor je vooral angst en beklemming? Of hoor je ernstige aansporingen om je te realiseren in welke tijd je leeft en om erbij te zijn, bij wat we méé – maken en erbij wat we mee-máken?

Ik ga nu een langere tekst citeren die je vindt aan het einde van de bekende encycliek van paus Franciscus, Laudato Si'. Want die tekst bevat een blijde boodschap over ons leven in ons huis in de kosmos.

'Tenslotte zullen we onszelf aantreffen, oog in oog met de eindeloze schoonheid van God (I Cor. 13:12) en zullen we in staat zijn om met bewondering en geluk het mysterie van het universum te lezen dat met ons zal deelhebben in een eindeloze volheid. Zelfs nu zijn we op weg naar de sabbath van de eeuwigheid, het nieuwe Jerusalem, naar ons gezamenlijk thuis in de hemel. Jezus zegt: "ik maak alle dingen nieuw" (Openbaring 21:5). Eeuwig leven zal een gedeelde ervaring zijn van ontzag en verwondering, waarin elk schepsel in een kleurige en luisterrijke vernieuwde gedaante een plaats zal innemen waarop het recht heeft. En waarin het aan armen, vrouwen en mannen, iets zal schenken waardoor ze voor immer bevrijd zijn' (nr.243).

Wat we vandaag vieren, door heen het geheel van barre en beangstigende apokalyptische woorden, is dit perspectief op de eindeloze schoonheid van God waarnaar de blauwe planeet die ons huis is, vooruitwijst. Parijs, Glasgow, en alle conferenties die nog dienen te komen zijn geen plekken van 'bla, bla, bla' maar staties onderweg, zoals de staties van een kruisweg, een kruisweg vol conflicten en twist en onmacht, een kruisweg die leidt naar gedeelde ervaring zijn van ontzag en verwondering, waarin elk schepsel in een kleurige en luisterrijke vernieuwde gedaante een plaats zal innemen waarop het recht heeft. En waarin het aan armen, vrouwen en mannen, iets zal schenken waardoor ze voor immer bevrijd zijn'

Het zij zo.

Toine van den Hoogen, t.vdhoogen@gmail.com